

Svět psů

Šampion šampionů

3/2012

AGRESE

Inseminace
zmrazeným
spermatem

STRACH

z neznámého

Tibetský
španěl

Pes pod
lavinou

Chodský pes

milovaný a náš

Portrét plemene:

Přítom v době svého vzniku nebyl přijímán vždy zrovna s nadšením. Mnozí ho jako plemeno zpochybňovali, část veřejnosti ho ostatně dodnes pokládá za jakéhosi menšího německého ovčáka s delší srstí. Chodský pes si však své právo na existenci vybojoval. I když zatím jen v národním měřítku.

Právo na existenci

Rozhodně to není „nedorostlý“ německý ovčák, toto plemeno se navzdory všeobecnému přesvědčení ani přímo nepodílelo na jeho vzniku. Samozřejmě nechceme tvrdit, že by chodský pes neměl s německým ovčákem vůbec nic společného. Oba, stejně jako třeba belgičtí či holandské ovčáky, mají společný základ sahající k původním evropským ovčákům. Ti až do konce 19.

století nebyli žádnými jednotnými plemeny, ale představovali jen určitý obecnější typ středně velkých psů se vzpřímenými ušima a klínovitou hlavou používaný na mnoha místech Evropy především k pasení ovcí.

Existovala spousta krajových variet, z nichž se v době formování moderní kynologie, tedy na přelomu 19. a 20. století, vytvořila dodnes známá ovčácká plemena. Česká kynologie z pochopitelných historických důvodů - vždyť tehdy ještě dávno neexistoval ani samostatný český stát - tuto dobu „propásla“ a ke svým původním národním plemenům se dostala později. Prosazení se na mezinárodní scéně v konkurenci mnoha plemen už považovaných za tradiční je dnes mimořádně obtížné, doba není příliš nakloněna uznávání dalších a dalších

nových plemen. Zčásti je to i pochopitelné, mnohdy se jedná o meziplemenná křížení a důvod jejich vzniku bývá přinejmenším sporný. To ovšem není případ chodského psa! Ten si smysl svého bytí přesvědčivě obhájil jak z hlediska národně - historického, tak z toho užitkově - praktického.

Díra na trhu

Kdybychom se chtěli vyjádřit v módních ekonomických termínech, chodský pes u nás zaplnil „díru na trhu“. Podobného psa naši lidé zjevně potřebovali a to nikoliv jen proto, aby uspokojili svou národní hrdost. Jistě, i skutečnost, že se jedná o české národní plemeno, může hrát při pořizování psa jistou roli, ale v dnešní době ustupuje toto hledisko spíše do pozadí. Časy národního obrození i patriotismu první republiky

Chodský pes

Ze čtveřice dosud mezinárodně neuznaných českých národních plemen, zahrnující kromě chodského psa ještě pražského krysaříka, českého strakatého psa a českého horského psa, je „chodák“ dlouhodobě nejrozšířenější. I když v posledních letech se o pozici jedničky trochu pere s módním pražským krysaříkem, zájem o něj má setrvale stoupající tendenci.

Štěně chodského psa je hravé a roztomilé jako všechna štěňata

jsou nenávratně pryč, všichni jsme Evropany, čím dál víc myslíme kosmopolitně - a také prakticky. A chodský pes v mnoha ohledech praktický je. Stejně chytrý, učenlivý a ochotný spolupracovat jako většina ovčáků, ale výrazně menší, skladnější, nenáročnější. Vždyť je zhruba o 10 cm menší a o 10 kg lehčí než jiná pracovní plemena.

Díky tomu i vzhledem k přátelské, nekonfliktní a neagresivní povaze se lépe zvládá a troufnout si na něj mohou i začátečníci či větší děti, na které by byl tradiční německý ovčák příliš velký či tvrdý. Když si to tak v duchu proberete, podobných všestranných plemen menší velikosti, odolných, otužilých, dobře manipulovatelných, cenově dostupných, vhodných i pro začínající kynology, přitom schopných plnit roli ochránce a hlídače, ale i aktivního výkonného sportovce, moc není. Chodský pes je temperamentní, ale ne hyperaktivní, reakce má dostatečně rychlé, ne však zbrklé, může žít celoročně venku, sportování a soustavný trénink nadšeně vítá, ale bezpodmínečně nevyžaduje. Jeho výcvik bývá poměrně snadný, je učenlivý, ochotný

Role záchranáře mu svědčí

Stejně dobře však zvládne i obranu

díky němuž je pes atraktivnější, aniž by kvůli tomu na svého majitele kladl nadměrné nároky jako některá jiná dlouhosrstá plemena. Stejně jako ve všech ostatních ohledech, i co se týče péče o srst je chodský pes skromný. Postačí ji většinou jednou týdně důkladně vykartáčovat a jinak si jí - samozřejmě s výjimkou období línání, kdy je vhodné srst vyčesávat denně - téměř nevšímát. Hustá podsada chodského psa předurčuje k celoročnímu pobytu venku. Může žít i v bytě, ale v tom případě je vhodné psa v zimě nechat alespoň přespávat v chladnější místnosti a byt nepřetápět, jinak kvalita srsti zákonitě utrpí.

Jan Sladký Kozina by se (možná) divil

O chodských psech se literatura, odborná kynologická, ale i ta krásná, zmiňuje mnohokrát. Píše o nich ve svém díle Psohlavci i Alois Jirásek, chodské psy vcelku věrohodně popisuje i spisovatel Jindřich Šimon Baar a píše se, že žili ve vesnici Klenčí na Chodsku. Snad každý z nás zná vyobrazení psů chodských hraničářů v podání Mikoláše Alše, jejich hlava se ostatně později ocitla i ve znaku

Cítí se dobře v zimě ve sněhu...

...i v létě ve vodě

skautské lilie. Není pochyb o tom, že nějací původní ovčáčtí psi se na

Co všechno zvládá

- všestranný služební výcvik,
- záchranářský výcvik,
- lavinový výcvik,
- canisterapii,
- agility,
- triatlon,
- canicross,
- dogdancing,
- dogfrisbee,
- pasení ovcí,
- vodění nevidomých,
- hlídání objektů i osob,
- práci v zápřahu.

spolupracovat, nemívá sklon dělat si věci po svém, bývá spíše tvárný a přizpůsobivý. Je možné ho chovat jako psa sportovního, služebního, ale i čistě rodinného, a všech těchto rolí se zmocní dobře. Co si přát víc?

Bonus navíc

Delší lesklou a hustou srst v atraktivním černo - tříslovém zbarvení, jež svého nositele výborně chrání před nepřízní počasí a pomáhá mu snášet chlad, už můžeme považovat jen za příjemný bonus,

Dvojice chodských psů. Vlevo pes, vpravo fena.

Portrét plemene:

Domažlicku v minulosti vyskytovali. Ovšem usuzovat z různých zmínek v uměleckých dílech na to, jak přesně vypadali, dost dobře nejde. A žádné přesnější vyobrazení z oněch „předkynologických“ dob se nedochovalo. Známy a mnohokrát citovaný pomník Jana Sladkého Koziny s věrným hraničářským psem po boku, který dodnes stojí

Nadšení při frisbee

v Hrádku u Domažlic, pochází až z roku 1895 a ani na jeho základě se nedá určit jednoznačná plemenná příslušnost k dnešnímu chodskému psu.

V tom ale není osud chodského psa nijak ojedinelý, podobně je na tom i mnoho dalších, dávno uznávaných plemen. Jediný rozdíl je v tom, že ta se většinou začala organizovaně chovat se standardem a všim, co k tomu náleží, už někdy na přelomu století, kdežto chodský pes přišel na řadu až v polovině 80. let století dvacátého. Těžko říci, jestli by Jan Sladký Kozina a jeho druhové v dnešních

Chodský pes má ve srovnání s německým ovčákem kratší hlavu i uši

Rozložení znaků

Je přesně stanoveno. Znaký jsou na okrajích a uvnitř ucha, nad očima, na lících, odkud plynule přecházejí na hrdlo, kde tvoří charakteristický půlměsíc, na hrudi, přičemž hrudní znaký jsou odděleny od znaku na hrdle, na pánevních končetinách a to na vnitřní a zadní straně stehna a od prstu po úroveň hlezna a kolem řitního otvoru.

představitelích chodských psů poznali své dávné čtyřnohé pomocníky, kteří jim pomáhali strážet naše hranice. Ale i kdyby ne - návaznost je jasná a dnešní choďáci by svým dávným předchůdcům hanbu rozhodně neudělali.

Co způsobila fotka v časopisu

S trochou nadsázky lze říci, že moderní chodský pes vznikl na základě fotografie v tisku, tedy v tom kynologickém. Známy a neúnavný propagátor a spoluvůdce i dalších českých plemen ing. Jan Fincejs zveřejnil v roce 1984 článek o historii chodských psů u nás, který končil výzvovou

Srovnání

Chodský pes

Kohoutková výška: 49 až 55 cm

Hmotnost: 18 až 25 kg

Hlava: Kratší, po stranách porostlá dlouhou srstí

Uši: Krátké, vysoko nasazené, blízko u sebe

Hřbet: Rovný

Zbarvení: Černá až kovově černá se sytými žlutými znaky typu black and tan. Čím jsou znaky sytější, tím lépe. Jiné zbarvení srsti než černá se znaky je nepřipustné.

Srst: Dlouhá (5 až 12 cm)

Německý ovčák

Kohoutková výška: Psi 60 až 65, feny 55 až 60 cm

Hmotnost: Psi 30 až 40 kg, feny 22 až 32 cm

Hlava: Uší, dlouhý čenich, boční část hlavy je osrstěna krátce

Uši: Dlouhé, daleko od sebe

Hřbet: Mírně spádový

Zbarvení: Černé s červenohnědými, hnědými, žlutými až světle šedými znaky. Celočerné, jednobarevně šedá, nebo šedá s tmavým vlkošedým zbarvením. S černým sedlem a maskou.

Srst: Německý ovčák je chován ve dvou variantách srsti: dlouhé a krátké srsti – obě varianty s podsadou

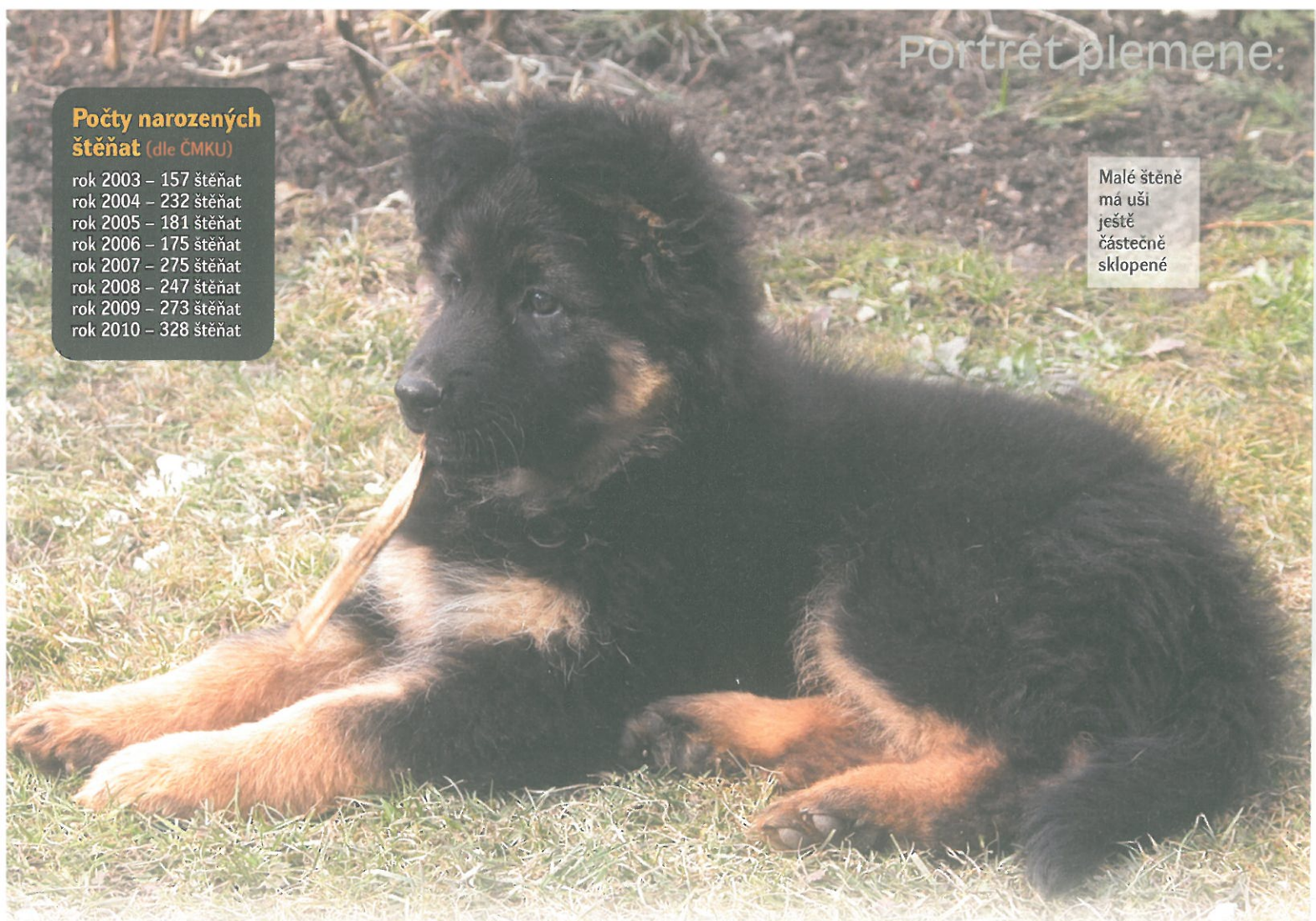
k jejich regeneraci. Na základě fotografií (které ing. Fincejsovi zřejmě zaslal známý kynologický odborník Vilém Kurz) se měli přihlásit lidé, kteří snad doma mají psa požadovaného typu a byli by ochotni podílet se na regeneraci či znovuvytvoření chodského psa. Přihlásilo se hned několik majitelů, kteří měli doma psy neznámého původu, ale žádoucího typu. Nepocházeli však z Domažlicka, ale z Prostějovska. Ještě téhož roku byl schválen název nového plemene „chodský pes“ a vypracován podrobný standard. Pak už události nabraly rychlý spád.

Jako základ chovu byli vybráni fena Bessy a pes Dixí. Vznikla historicky první chovatelská stanice chodských psů Na Barance pana Leopolda Hykela. V roce 1985 přišlo na svět šest štěňat prvního vrhu a v roce 1986 byla Bessy znovu spojena s rovněž typickým psem Bleskem. Později byli do chovu zapojeni ještě další jedinci, bylo použito i přísně kontrolované

Počty narozených štěňat (dle ČMKU)

rok 2003 – 157 štěňat
 rok 2004 – 232 štěňat
 rok 2005 – 181 štěňat
 rok 2006 – 175 štěňat
 rok 2007 – 275 štěňat
 rok 2008 – 247 štěňat
 rok 2009 – 273 štěňat
 rok 2010 – 328 štěňat

Malé štěně má uši ještě částečně sklopené

příbuzenské plemenitby. Už v roce 1987 se chodští psi představili poprvé v Brně a setkali se s velkým zájmem veřejnosti. Od těch dob chov zdárně pokračuje a rozvíjí se.

Zdravý český kořínek

Od počátku regenerace bylo hlavním cílem odchovávat zdravé, temperamentní a odolné, všestranně upotřebitelné psy a ten se daří naplňovat dodnes. Kdysi

v počátcích chovu se prý uvažovalo o názvu český selský pes, který by vyjadřoval venkovskou podstatu tohoto psa a jeho zdravý kořínek. Pokud žije na venkově a má rozumného pána, který ho nenásilně zapojuje do různých aktivit, jako je zahánění zvířat z pastvy a na pastvu, obrana před „škodnou“, hlídání domu i pozemku, ale také do her s dětmi či doprovodu na vycházkách a výletech, je naprosto spokojený, protože je založením

opravdu spíše venkovan. Rychle si ale zvykne i ve městě, pokud je jeho majitel aktivní a v nejlepším případě ho ještě baví různé psí sporty. Nemusí absolvovat vrcholový výcvik ani jezdit na závody, ale bez pravidelného pohybu a zaměstnání se neobejde. Alespoň v tomto bodu je stejný jako všichni ostatní evropské ovčáky.

Text L. Smrčková

Foto M. Smrček, archiv J. Kudrnáčové, Jitka Rimell (2)

Jak to všechno začalo aneb nejen otcové zakladatelé

Baldur Santana

Alex – zakladatel IV. linie

Bessy, zakladatelka chovu

Car na Barance

Asan na Bylinkách

Dixi – zakladatel I. linie

Bessy na Barance

Čtvrtá generace chodských psů z chovatelské stanice Bryvílsár

Xena Bryvílsár, jedna z výstavně nejúspěšnějších představitelk plemene, má složeno také 20 zkoušek z výkonu

Dvacet let radosti

Jana Kudrnáčová s manželem začínali jako zapálení majitelé a cvičitelé německých ovčáků. O „ovčáčkářích“ se říkává, že neuznávají žádné jiné plemeno. A přece – před lety manželé Kudrnáčovi narazili na chodské psy a bylo to osudové setkání.

Již dvacet let jim toto plemeno přináší radost a jejich chovatelská stanice Bryvílsár patří k těm vůbec nejrenomovanějším. Chodskými psy žije celá rodina včetně dětí.

Začínali jste na německých ovčácích. Co vás vedlo k tomu, že jste nakonec přešli k chodským psům?

Ano, máte pravdu, v naší rodině byl již od mého dětství vždy německý ovčák. Ten první, co já pamatuji, byl bez průkazu původu - jmenoval se Brok. Prvního německého ovčáka s PP mi koupila moje maminka k 9. narozeninám a s ním jsem začala pronikat do života organizované kynologie. Ještě teď, po tolika letech, mám chvění na hrudi, když si na Bryana vzpomenu. Byl prostě můj první a nezapomenutelný. A proč jsem přešla od německých ovčáků k chodskému psu? To vlastně způsobil můj manžel. I když jsme měli kvalitní německé ovčáky, tak stále obdivoval a chtěl německé ovčáky s dlouhou srstí, což dříve bylo - oproti současné nové úpravě ve standardu - nezádnou a dokonce to bylo považováno za vadu. Proto jsme se začali poohlížet po jiném ovčáckém plemeni s dlouhou srstí. Objížďali jsme klubovky a bonitace briardů a belgických ovčáků. Po účasti na Světové výstavě v Brně (červenec 1990), kde se konala první veřejná předváděčka nově regenerovaného plemene chodský pes, bylo rozhodnuto. Manžel byl nadšen, já také, jediné, proč jsem já osobně trochu

váhala, byla jeho menší kohoutková výška. Začali jsme shánět informace, kontakty, a když jsem objevila a viděla na vlastní oči psy Bena na Barance a Asana na Bylinkách, již jsem neváhala ani minutku. Byli to jedinci výšek 54 až 56 cm, ale s naprostou perfektní silnou kostrou, krásným osrstěním... prostě nádhera. Také jsme si během těch pár měsíců prověřili vynikající povahové vlastnosti těchto psů. I když jsme chtěli jako prvního v tomto plemeni pejska, naši první nakonec byla Bela na Bylinkách (narozena v dubnu 1990) a potom jsme si v červenci 1991 dojeli i pro

vytouženého pejska Birra Chodský pes.

Můžete stručně přiblížit, v čem se chodský pes zásadně liší od německého ovčáka? Laické veřejnosti to často splývá.

Chodský pes je v průměru o cca 10 cm menší a 10 kg lehčí než německý ovčák. Má však silnou kostru a dlouhou srst s bohatou podsadou. Proto působí, zejména psi samci, mohutně. Rozdílná je také hřbetní linie a úhlení pánevních končetin obou plemen. Chodský pes má mít kratší čenichovou partii a kratší ucho

Profil osobnosti: Jana Kudrnáčová

- od roku 1999 členka předsednictva ČMKU,
- stála u zrodu Klubu přátel chodského psa,
- poradce chovu, předseda klubu,
- majitelka CHS Bryvílsár s více než dvacetiletou tradicí,
- jedinci z jejího chovu získávají po léta ty nejvyšší výstavní tituly a mají složeno množství zkoušek z výkonu,
- chová výhradně na svých vlastních jedincích, které má trvale ve své péči.

se širokou základnou. Ucho je bohatě osrstěné a srst za ušima tvoří tzv. střípce. Barva je černá s pálením, znaky mají být výrazné, ale ohraničené. Standardní chodský pes nesmí mít pálením prokvetlé lopatky ani stehenní partie, maska na hlavě musí být také uzavřená. Co se týče povahy, tak německého ovčáka stále pokládám za nejlepšího pracovního psa s odolnou psychickou výbavou. Chodský pes je nepřekonatelný rodinný pes,

spolehlivý hlídač, rozený stopař a velmi vhodný pro záchranářský výcvik, v posledních letech vyniká v alternativních kynologických sportech a při správném vedení je schopen i náročného všestranného výcviku.

Jak dlouho se u nás chodský pes oficiálně chová a jak se vyvíjí zájem o něj?

Oficiální registrovaný chov chodského psa začal roku 1985 zápisem prvního vrhu v chovatelské stanici Na Barance Leopolda Hykela z Prostějova. V prvních pěti letech chovu bylo odchováno 90 štěňat chodského psa z 16 vrhů. Zdůrazňuji, že v těchto vrzích se narodila všechna štěňata v typu požadovaném pro toto plemeno. Žádné atypické znaky, krátká srst, nestandardní zbarvení - nic takového. Právě i toto dokladuje skutečnost, že chov chodského psa byl započat na jedincích ustáleného typu, jedincích bez PP, kteří odpovídali představám pro tvorbu a regeneraci nového národního plemene dle představ jeho zakladatele ing. Jana Findejse. Prosazoval, že z hlediska

Zakladatelky chovu - vlevo chodský pes Bela na Bylinkách, vpravo NO Asta z Bělokostelí

dědičnosti muselo jít opravdu o jedince z dřívější reproduktivní izolace. Každý si řekne, že když chodský pes, tak počátky chovu musí být na Chodsku. Pravda však je, že první vrhy tohoto plemene přišly na svět na Prostějovsku.

Z doložených materiálů a i z hovorů s ing. Karlem Hartlem však vyplynulo, že původ ustálené skupiny jedinců byl opravdu v chodské oblasti. V dalším pokračování chovatelské práce byli použiti další psi pro oživení krve. Vždy se však jednalo o jedince důkladně vybrané, kteří odpovídali požadovaným kritériím.

K 31. 12. 2010 máme v databázi 1961 psů a 1846 fen - celkem 3807 chodských psů odchovaných v 698 vrzích. Uchovněno bylo celkem 322 psů a 531 fen, hovatelstvích stanic máme registrováno od počátku chovu 217.

S jakými problémy se plemeno potýká?

Potěšující a povzbuzující v chovatelské práci u chodského psa je skutečnost, že se nepotýká s žádnými výraznými problémy. V roce 1997 byla odsouhlasena povinnost vyhodnocení RTG na DKK (pro využití v chovu povolen maximálně II. stupeň). Stejně jako u všech plemen psů (nejen pracovních, ale i malých společenských), i u chodského psa se vyskytují pozitivní nálezy DKK. Ojedinele se vyskytne i střední či těžký nález, ale vždy bylo z vyhodnocených jedinců více než 70 procent vhodných pro využití v chovu.

Volba kritérií pro možnost využívání jedinců v závislosti na výsledcích RTG na DKK byla dobrou cestou. V posledních letech máme výsledky lepší, než tomu bylo před deseti lety. Některé kluby přistoupily v průběhu let u vyhodnocování DKK pouze na tzv. monitoring nebo

odsouhlasily i možnost využívání v chovu jedinců s nálezem DKK III. stupně. My jsme však touto cestou jít nechtěli a to právě pro to, že jde o plemeno pracovní, relativně nové a hlavně „národní“.

V minulosti se objevovaly tlaky z řad některých majitelů, abychom také u chodského psa „polevili“ v oblasti výsledků DKK s ohledem na možnost rychlejšího odstupu od příbuzenské plemenitby. Jsem velmi ráda, že se podařilo prosadit názor „raději později, ale udělat maximum pro zdraví plemene“.

Chov psů je běh na dlouhé trati a krátkozraké pohledy na něj či akcentování líbivosti nebo hlediska prodejnosti není správný přístup. Již mnoho let máme v klubu zavedenu povinnost jednou ročně vyplňovat a odevzdávat hlavnímu poradci chovu Dotazník sledovanosti zdraví. V tomto formuláři se vyplňují iniciále psa, jeho případné úrazy, zdravotní problémy, absolvované léčby apod. Poradce chovu došlé tiskopisy vyhodnocuje, předává jednotlivých oblastním poradcům chovu a předkládá ve své zprávě na každoroční členské schůzi. Problém samozřejmě je, že tiskopisy zasílají jen někteří majitelé, a proto statistika nemůže vycházet z celé populace plemene, ale jen z došlých materiálů. Výsledky tedy nejsou zcela relevantní a tak průkazné, jak bychom si přáli. Odchov štěňat je opravdu bezproblémový, feny dobře rodí, jsou při porodu absolutně samostatné, hodně mléčné a o štěňata se starají zcela přirozeně.

Jak se cvičí chodský pes? Lze to srovnat s výcvikem německého ovčáka?

Chodský pes je sice stejně jako německý ovčák plemeno všestranné, ale je třeba mít na paměti, že vyžaduje v postupu výcviku jiné metody. Návěk poslušnosti a stop u všestranného výcviku je téměř shodný, ale jiný přístup je vyžadován zejména u návěku obranných prací. Chodský pes těžce snáší pro něho nepochopitelný nátlak či dril. Některý jedinec až do vyzrálého věku přistupuje k obraně stále tzv. hravou metodou. Nemá v sobě potřebnou zlobu či individuální fixaci na pomůcky obrany. Sleduje vše možné okolo nebo se soustředí a má již požadovanou

fixaci na figuranta a na peška či rukáv, ale nemá potřebnou sílu zákusu. Jednoduše řečeno chodák je vynikající hlídač, v návěku obrany ale spíše „sporták“ než obranář. Jelikož však máme již i dost jedinců chodských psů s všestrannými zkouškami i III. stupně a s obranářskými speciálkami, je zřejmé, že chodský pes je schopen při správném vedení i účasti na vrcholových akcích.

V jakých oblastech jste chodského psa sama vyzkoušela a s jakým úspěchem?

Chodský pes a výkon

Naším klubem máme evidovaných celkem 839 zkoušek z výkonu. Jedná se o zkoušky různých zkušebních řádů, různých typů a stupňů. Uvedu zde jen ty nejvýznamnější co do náročnosti a to je například 7x IPO3, 3x SchH3, 10x ZV2, 2x ZV3, stopařské zkoušky FH1.2 a FPr 1-3 složily desítky jedinců, dále máme mezi chodskými psy účastníky M ČR stopařů, M ČR MSKS, MR stopařů SKS TART, účast VZ MSKS dle IPO3, Mistrovství ČR dle IPO-FH, desítky zkoušek záchranářských psů RH-E, FLA a zkoušek Dogdancing divize různých kategorií, zkoušky agility, máme Mistra Evropy v quadrupedu (dogfrisbee), Mistra v tanci se psem (MSKS), účast na oficiální reprezentaci ČR, účast na M ČR v agility a další a další. Chodský pes byl již několikrát také nasazen při aktivních záchranářských pracích nejen u nás, ale i po zemětřesení v Turecku pomáhal chodský pes.

Každoročně pořádáme soutěž Chodský pes ve výkonu. Podrobné informace o složených zkouškách mohou zájemci zhlédnout na našem webu www.kpchip.org. Ráda bych poděkovala všem majitelům, kteří takto reprezentují toto plemeno u nás i v zahraničí.

Vítězství chovatelské stanice Bryvilsár v soutěži chovatelských stanic

Manžel složil s Belou ZM, ZV1, IPO1 (na zkoušce IPO2 neuspěli v obranách, doposud si však pamatují, že stopu měli za 98 hodů), já jsem měla v té době ještě ve výcviku německé ovčáky. Mrzí mě, že osobně se v posledních letech nevěnuji výcviku tak, jak bych si přála. Účast na výstavách, práce v klubu, ČMKU, rodina, péče o vlastní psy a vše okolo mi již neumožňují věnovat se ostatním zájmům a činnostem.

Více se věnujeme výstavám. Máme se svými chodskými psy po celá léta ty nejvyšší tituly - množství Klubových vítězů, Vítězů speciálních výstav, Šampiony ČSFR, později ČR, titulů Český junior šampion, BOB, dokonce titul Středoevropský vítěz a Klubové šampiony. Největší radost mi však dělají tituly vítězů ve třídě veteránů, nejlepší veterán a ocenění v soutěžích o nejlepší chovatelskou skupinu, kterých máme opravdu mnoho. Celá léta mě také těšily úspěchy majitelů jedinců z mých odchovů a to nejen na výstavách, ale i na poli sportovní kynologie. V posledních letech již nemám tolik odchovů, jako tomu bylo dříve. Všechny jedince si necháváme až do jejich poslední chvíle. Často slyším dotazy, proč si nechávám i ty „neproduktivní“, když zabírají místo. Touto cestou jsem se však nikdy nedala a našťásti tento styl „chovatelství“ mezi námi okolo choďáků snad ani neexistuje.

Jaké konkrétní požadavky chodský pes na svého majitele klade?

Chodský pes nevyžaduje žádné speciální stříhové či jiné úpravy srsti. Péče o srst spočívá v občasném kartáčování a důkladném rozčesání partií s dlouhou srstí. Srst je vynikající struktury pro údržbu, podsada líná zhruba jednou za 7 až 9 měsíců. Je obdivuhodné, jak se chodský pes přizpůsobí majiteli či rodině, kde žije. Ideální je každodenní vycházka, pro chodského psa je však důležitá také

práce a kontakt s majitelem. Nebudu tvrdit, že chodský pes může být tzv. kotcovým psem. To přece nemůže být žádné plemeno! Dobré je choďáka zaměstnat. Je jedno, zda házením míčků, vyhledáváním schovaných předmětů, docházkou na kynologické cvičiště nebo třeba hraním s dětmi. Mám výhodu, že pejskař je i můj manžel, zapálené jsou i obě děti a bydlíme ve společné domácnosti s mou maminkou, která mě ke kynologii v dětství dovedla. Takže i když mám téměř všechny své psy již veterány věkem (ale ne duši), nemají nouzi o každodenní procházku a téměř celodenní kontakt s naší rodinou. Prostě již léta žijeme v takové pohodové psí smečce. Naši péči nám vrací svou přítulností a láskou a já jsem přesvědčena, že i proto s námi všichni jedinci žijí do vysokého věku. První naši choďáci nás

opustili ve věku 16 a 15 let, další se dožili také úctyhodných 16, 14, a 15 let, nejmladší u nás zemřela Ira Bryvilsár ve 13 letech. Mám to štěstí, že naši choďáci přijdou do styku s veterinárním lékařem obvykle jen při absolvování RTG a očkování. Samozřejmě že za těch více než dvacet let jsme také měli nějakou tu zlomeninu, virózu, u starších psů tukovou bulku a podobně. Jelikož je chodský pes opravdu výjimečný svou povahou, je vhodný pro všechny věkové kategorie zájemců, je ideálním rodinným psem a dobrým hlídačem. Toto plemeno se právem po celá léta těší zájmu nejen kynologů, ale i obyčejných rodin, které chtějí pejska k domu na hlídání a zároveň aby byl bezproblémový k dětem či domácímu zvířectvu. Právě tak zní nejčastější požadavek při výběru plemene z řady běžných lidí a rodin, kteří teprve hledají pro sebe právě to plemeno.

Chodský pes je naše národní, mezinárodně prozatím neuznané plemeno. Změní se to v dohledné době?

Po celou dobu náš klub pracoval mimo jiné i s přáním, aby toto naše národní plemeno bylo uznáno FCI. V posledních letech jsme pro to udělali mnoho práce a na konci loňského roku jsme podali oficiální žádost o mezinárodní uznání. Následně jsme byli ještě vyzváni k doložení dalších materiálů a nyní již čekáme a čekáme. Jistěže si všichni přejeme, aby naše žádost byla kladně vyřízena. Už dnes máme mnoho jedinců v zahraničí a to nejen v Evropě. I tito majitelé mají zájem chodské psy chovat a propagovat, ale bez uznání FCI to nemají ve svých zemských organizacích lehké ani s chovem, ani s účastí na jejich výstavách. V Německu a Švýcarsku již mají majitelé i svůj klub, ostatní majitelé z různých států jsou s naším klubem v kontaktu a většinou jsou i našimi členy.

Co je na chodském psu jedinečného?

Má líbivý vzhled, jde o ovčácké plemeno s vynikající povahou, jeho všestrannost je obdivuhodná a najde si uplatnění ve všech kategoriích kynologických sportů. Oproti jiným pracovním ovčáckým plemenům je menší i lehčí, což usnadňuje manipulaci s ním - zvládnou ho i starší ročníky či mládež, má nižší nároky na množství krmiva (netýká se však kvality krmení). Jeho výhodou je i bezproblémová údržba srsti. Ale to hlavně je, že to je vynikající spolehlivý hlídač a společník. Nyní máme choďáky již více než dvacet let a zcela jistě mohu říci, že toto plemeno bude v naší rodině vždy. Jejich skvělá povaha, ovladatelnost, vděčnost, radostnost, bezproblémovost a začlenění se do rodiny... to vše se nedá někomu, kdo choďáky nemá, snad ani popsat. S J. Kudrnáčovou rozmlouvala L. Smrčková
Foto archiv Jany Kudrnáčové a Klubu přátel chodského psa

Uši krátké, vzpřímené, dopředu natočené, vysoko nasazené a postavené blízko sebe

Výška v kohoutku 52 až 55 cm u psa, 49 až 52 cm u feny. Toleruje se maximální možná odchylka + - 2 cm.

Ocas v klidu a v pohybu volně spuštěný v lehkém oblouku, při vzrušení zvednutý po úroveň hřbetu. Bohatě osrstěný, dosahuje k hleznu

Lebka plochá, zvolna se zužující směrem k očím, nosní hřbet rovný, směrem k nosu se čenich klínovitě zužuje.

Barvy černá až kovově černá se sytějšími znaky typu „black and tan“. Čím jsou znaky sytější, tím lépe

Standard krátce: Chodský pes

ZEMĚ PŮVODU: Česká republika
Charakteristika: Středně velký pes ovčáckého typu s obdélníkovým rámcem, Vyniká harmonickou stavbou těla. Vyznačuje se temperamentní povahou bez

známek nervozity. Je skromný, nenáročný a houževnatý.

HLAVA: Úměrná velikosti těla a ušlechtilá. Lebka je plochá a zvolna se zužující směrem k očím. Čenichová partie je mírně kratší než mozkovna, od níž je oddělena šikmým čelním sklonem. Čelní sklon není ani příliš ostrý, ani příliš mírný.

OČI: Středně velké, mandlového tvaru, mírně šikmo posazené.

UŠI: Krátké, vzpřímené, dopředu otočené, vysoko nasazené a blízko sebe postavené. Jsou trojhranné, se širší základnou, na hrotech buď zašpicatělé, nebo lehce zaoblené. Ušní boltce jsou pokryty delší hustou srstí, která zejména u kořene a po okraji boltce tvoří štětky.

KRK: Ladně nesený a utvářený, delší, velmi pružný. Směrem k plecím se mírně rozšiřuje.

TĚLO: Celková linie těla od hlavy k ocasu je tvořena souborem ladných křivek. Délka trupu má být o něco větší, než je výška v kohoutku.

OCAS: Hustě osrstěný, na spodní straně s dlouhou, mírně praporečkovitou srstí.

POHYB: Nízký klus s diagonálním posunem končetin při zachování neměnné linie hřbetu. Chod je lehký, pružný a prostorný.

Srst je ještě ve vývinu, v dospělosti bude dlouhá a tvrdá

SRST: Kromě obličejové části hlavy, hrotu ušních boltců a přední strany obou páru končetin, kde je srst krátká a hladká, pokrývá tělo lesklá, dlouhá, hustá, tvrdší srst. Její délka se pohybuje od 5 do 12 cm. Má být rovná nebo jen lehce zvlněná, na krku a hrudi mírně otevřená, jinak přilehlá.

BARVA: Černá s pálením

VELIKOST: Pes 52 až 55, fena 49 až 52

KONTAKT: Klub přátel chodského psa, www.kpchp.org

